

Vergaderjaar 2018–2019

25 883

Arbeidsomstandigheden

31 409

Zee- en binnenvaart

Nr. 338

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 november 2018

Voor de concurrentiepositie van Nederland is een level playing field met de ons omringende landen van groot belang. In de beantwoording van de Kamervragen van 17 mei 2018 van de leden Wiersma en Remco Dijkstra (beiden VVD) is aangegeven dat de Inspectie SZW een vergelijkend onderzoek zou doen om te bezien hoe de Nederlandse wetgeving en toezicht op arbeid aan boord van zeeschepen zich verhoudt tot de situatie in omringende landen (Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 2114). In de betreffende Kamervragen en in een verzoek van de vaste Commissie van SZW van 10 oktober 2018 is gevraagd naar de boeteoplegging aan de reder van de «Oasis of the Seas». In reactie hierop wil ik u laten weten dat de beslissing op bezwaar is genomen.

Hierbij ontvangt u zoals toegezegd het rapport «*Toezicht op arbeid door werknemers op, aan en rondom zeeschepen*¹. Een vergelijkend onderzoek naar toezicht op arbeidsmarktwetten in Nederland, Frankrijk, België en Duitsland» van de Inspectie SZW. Dit onderzoek is breder dan alleen de scheepsbouw waar in de beantwoording van de Kamervragen op in is gegaan. Het heeft ook raakvlakken met de zeescheepvaart. Het onderzoek geeft inzicht in de wet -en regelgeving en handhavingspraktijk in deze landen. Aangezien op onderdelen behoefte bestaat aan nadere informatie heeft de Staatssecretaris de Inspectie SZW verzocht aanvullend onderzoek te doen.

De internationale afspraken ten aanzien van de rechten van zeevarenden zijn vastgelegd in het Maritiem Arbeidsverdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie. Daarnaast kan tegelijkertijd nationale arbeidswetgeving van toepassing zijn. Eerlijk, gezond en veilig werk zijn hierbij de uitgangspunten. Voor de uitwerking in de praktijk is zowel relevant de specifieke arbeidswetgeving, zoals de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) en de Wet minimumloon (Wml) als de wijze van toezicht en handhaving van

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

deze wetgeving in Nederland. De genoemde wetgeving heeft tot doel het voorkomen van oneerlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden en verdringing op de arbeidsmarkt.

In de beantwoording van de Kamervragen is aangegeven dat ik eventuele onduidelijkheden in de toepassing van de regelgeving (Wav en Wml) met sociale partners zou bespreken. Hierover is constructief overleg gevoerd door en met sociale partners. Daarbij is een aantal punten besproken ten aanzien van zowel de scheepsbouw als de zeevaart; zoals de mogelijkheden die de huidige regelgeving biedt, het beter laten aansluiten van de terminologie in de Wav-regelgeving bij de maritieme wetgeving en de reikwijdte van de Wml.

Met betrekking tot de mogelijkheden die de huidige regelgeving biedt is sinds 1 juli 2017 de «Regeling internationaal handelsverkeer», geïntroduceerd in het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen (Buwav). Deze regeling biedt de mogelijkheid om buitenlandse werknemers werkzaamheden te laten verrichten in het kader van een traject. Hiervoor hoeft alleen toestemming van UWV te worden gevraagd, er is geen tewerkstellingsvergunning nodig. Door UWV wordt getoetst of deze werkzaamheden geen verdringing opleveren. Voor deze werknemers dient minimaal het Wettelijk minimumloon betaald te worden. Met sociale partners wordt besproken in hoeverre deze regeling tegemoetkomt aan de wens om buitenlands personeel voor korte tijd en zonder een tewerkstellingsvergunning aan te vragen in te zetten bij werkzaamheden op zeeschepen die in een dok of in een Nederlandse haven liggen.

Ten aanzien van de Wav is de insteek verder om de terminologie in de Wav-regelgeving, die ziet op de zeescheepvaart zoals het begrip «scheep-lingendienst» beter aan te laten sluiten bij het Maritiem arbeidsverdrag en de toepasselijke maritieme wetgeving.

Ten aanzien van de Wml is wenselijk om te verduidelijken dat de Wml alleen van toepassing is op de zeescheepvaart als er sprake is van een substantiële binding met Nederland. Op dit moment vindt nog overleg plaats tussen sociale partners, de Minister van IenW en mij om duidelijk te krijgen wanneer de Wml van toepassing zou moeten zijn.

Uitgangspunt bij de verduidelijking van de Wav en Wml is dat er een evenwicht is tussen eerlijk, veilig en gezond werk enerzijds en anderzijds de concurrentiekracht van de Nederlandse maritieme sector. Voor die concurrentiekracht is het niet alleen van belang te kijken naar het eigen beleid en toezichts- en handhavingspraktijk, maar ook naar die in ons omringende landen. Om een level playing field te bereiken is het dus belangrijk om dit te agenderen bij deze landen.

Ik streef ernaar u vóór het kerstreces te informeren over de uitkomsten van het overleg over de verduidelijking van de Wav en Wml.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees